

ČISTEJŠIA PRODUKCIA

Občasník Slovenského centra čistejšej produkcie

Číslo 1 Ročník 13

December 2009

EDITORIAL

Milí čitatelia,

Po dlhšej dobe sa k Vám opäť dostáva ďalšie číslo nášho občasníka. Je to jediné číslo, ktoré vyjde v roku 2009. Pre SCPC bol rok 2009 rokom zmien, či už po organizačnej alebo personálnej stránke. Zmena sa dotkla aj vedenia spoločnosti, kde som vo funkcii nahradil doterajšiu dlhoročnú riaditeľku Vieru Feckovú. V SCPC pracujem už viac ako 6 rokov a každý projekt, každá akcia bola pre mňa výzvou, novou skúsenosťou a posunom v profesionálnej oblasti zároveň. Podobne vnímam aj moju novú funkciu, kde dúfam v zachovanie kontinuity a štandardu tak, ako bola predtým vykonávaná. Verím, že svojou prácou nesklamem mojich kolegov a najmä zákazníkov SCPC.

František Kvinta
riaditeľ SCPC, s.r.o.

Témy čísla

- Projekt Act Clean
- Zmeny v SCPC
- Zmeny v legislatíve OŽP
- CASIA, IMRO
- Energetický audit
- Termovízia
- Zvyšovanie povedomia v BOZP
- Euro fondy

Zrnko múdrosti

Nikdy nesúper s blbcom.
Stiahne Ťa na svoju úroveň
a tam Ťa prevalcuje svojimi
skúsenosťami.

TÉMA ČÍSLA

Projekt Act Clean

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Slovenské centrum čistejšej produkcie pod záštitou **Proventus n.o.** v súčasnosti spolupracuje s ďalšími siedmimi krajinami na projekte **Act Clean**, ktorý je realizovaný prostredníctvom operačného programu stredná Európa (Central Europe) a spolufinancovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja (ERDF).

Hlavným partnerom tohto projektu je nemecká **Federálna agentúra životného prostredia** (UBA) a zúčastnenými krajinami sú: **Nemecko, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko, Taliansko, Slovinsko, Česká a Slovenská republika.**

Hlavným zámerom projektu je **podpora prístupu malých a stredných podnikov (MSP) k technológiám a know-how v oblasti čistejšej produkcie v strednej Európe** ako prostriedok k naplneniu požiadaviek smerníc a predpisov európskej komisie (EC), ktoré vyžadujú, aby podniky boli v súlade s environmentálnymi normami a zabezpečili eko-efektívne výrobné procesy.

pokračovanie str. 2

Projekt Act Clean je naplánovaný na **trojročné obdobie 2009 – 2011**, počas ktorého sa uskutočnia nasledovné aktivity:

- **Výmena skúseností** medzi inštitúciami čistejšej produkcie a odborníkmi v celej strednej Európe a rozvoj spoločných pracovných postupov.
- **Identifikácia najvýznamnejších potrieb** MSP v jednotlivých krajinách na podporu čistejšej produkcie.
- Identifikácia **inovácií čistejšej produkcie** (technológií, nástrojov) v celom regióne.
- **Zabezpečovanie kontaktu** medzi ponukou a dopytom v oblasti environmentálne šetrných technológií a aktivít medzi MSP v strednej Európe.
- Rozvoj a podpora **medzinárodného súboru nástrojov**, ktorý spojí najlepšie dostupné nástroje na podporu MSP v ich úsilí o čistejšiu produkciu.

Výstupmi projektu budú:

- Nadnárodná **sieť Act Clean** s trvalými národnými kontaktnými miestami, spájajúca 200 mimoriadnych inštitúcií v oblasti čistejšej produkcie.
- **Databáza dobrej praxe** s viac ako 1000 príkladmi environmentálne šetrných technológií a aktivít.
- Minimálne **2500 MSP oslovených** prostredníctvom siete Act Clean.
- **Súbor nástrojov čistejšie produkcie** poskytujúci MSP vybrané nástroje eko-efektívnosti.
- **Politické odporúčania** na zavedenie stimulov pre eko-inovácie v MSP.

Z aktuálneho diania v projekte je nutné spomenúť už 2. projektové stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v polovici októbra v meste Graz, Rakúsko. Na tomto stretnutí boli prediskutované vykonané aktivity (ako vypracovanie správ o potrebách MSP v jednotlivých krajinách zúčastnených partnerov, vytvorenie webových stránok,

sumarizácia potrieb MSP vzťahujúcich sa k technológiám a nástrojom čistejšej produkcie), ďalej boli prezentované ukážky z vyzbieraných informáciách o ekoinováciách a bol dohodnutý presný časový harmonogram nasledovných krokov projektu.

Zaujímavosťou projektového stretnutia bola prehliadka niekoľkých závodov v okolí s ukázkami uplatnenia technológií a nástrojov čistejšej produkcie.

Prehliadka pivovaru v Grazi

V prípade záujmu o zaradenie vašej spoločnosti do siete Act Clean, alebo vašej eko-inovačnej technológie do databázy dobrej praxe, ako aj pre získanie ďalších informácií o projekte kontaktujte naše Slovenské národné kontaktné miesto:

Mgr. Veronika Saul
 PROVENTUS n.o.
 Semianova 2, 831 03 Bratislava
 Tel.: 02/44454328, Fax: 02/44259015
www.act-clean.sk,
v.saul@proventus-sk.sk.
 Webová stránka hlavného partnera je:
www.act-clean.eu

Aktuálne

Zmena riaditeľov

Po takmer 15 rokoch úspešného napredovania **SCPC**, s.r.o. nastali zmeny vo vedení organizácie. Dlhoročnú riaditeľku Ing. Vieru Feckovú, PhD. vystriedal na jej pozícii Ing. František Kvinta.

Zmeny nastali aj v neziskovej organizácii **PROVENTUS**. Riaditeľka Ing. Elena Michalíková a revízor neziskovej organizácie Ing. Tomáš Laurinc si navzájom vymenili funkcie. Tomáš Laurinc je riaditeľom od 1.10.2009.

Novým riaditeľom želáme veľa úspechu.

UNIDO-UNEP výročné stretnutie

V októbri sa vo Švajčiarskom Lucerne konalo stretnutie UNIDO-UNEP RECP siete (Resource Efficient and Cleaner Production). Za Slovenské centrum čistejšej produkcie sa stretnutia zúčastnil Ing. Tomáš Laurinc.

Aktualizácia web stránok

Radi by sme dali do Vašej pozornosti nový dizajn a obsah na našich stránkach:

www.scpc.sk

www.proventus-sk.sk

Zmeny v legislatíve OŽP

Po relatívne pokojnom dvojročnom období novelizácie legislatívy v oblasti OŽP sa v tomto roku rozbehol kolotoč noviel. Novelizácia súvisí hlavne so zapracovávaním noviel predpisov európskej únie.

Predstavujeme stručný prehľad najdôležitejších novelizovaných predpisov a pripravovaných noviel podľa oblastí OŽP.

ODPADY

Základným zákonom upravujúcim povinnosti v oblasti odpadového hospodárstva v Slovenskej republike je **zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch** a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tento zákon bol novelizovaný už 21 krát. Najdôležitejšia a najväčšia novela zákona o odpadoch v tomto roku bola novela zákonom č. 386/2009 Z.z.

Novela upravuje nasledujúce otázky odpadovej legislatívy:

1. Problematika nakladania s opotrebovanými batériami a akumulátormi

Slovenská republika mala povinnosť transponovať smernicu EP a Rady (ES) č. 2006/66/ES o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch, ktorou sa zrušuje smernica 91/157/EHS. Otázka transpozície uvedenej smernice bola zároveň hlavným dôvodom novelizácie zákona o odpadoch.

2. Nakladanie s elektroodpadom

Úprava uvedenej problematiky vychádzala z niektorých ustanovení smernice EP a Rady 2002/96/ES o odpade z elektrických a elektronických zariadení, ktoré neboli dostatočne transponované do národnej legislatívy, ako aj z požiadaviek praxe. Ustanovené sú povinnosti výrobcu elektrozariadení, ktorý predáva elektrozariadenia prostredníctvom elektronickej a diaľkovej komunikácie (internetový a katalógový predaj), ďalej sú podrobnejšie vymedzené postavenia kolektívnych systémov v oblasti nakladania s elektroodpadom a redefinované základné pojmy.

3. Úprava ustanovení v oblasti cezhraničnej prepravy odpadov

Zmeny vychádzajú z prijatia nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu, ktorým bolo zrušené nariadenie Rady (EHS) č. 259/93 z 1. februára 1993 o kontrole a riadení pohybu zásielok odpadov v rámci, do a z Európskeho spoločenstva.

4. Úprava niektorých pôsobností orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva

Uvedené sa týka predovšetkým úpravy postavenia obvodných úradov životného prostredia v procese nakladania s tzv. opusteným odpadom podľa § 18 zákona o odpadoch.

5. Nakladanie so starými vozidlami

Zmeny vychádzajú jednak z prijatia nového Rozhodnutia komisie 2005/293/ES z 1. apríla 2005 ustanovujúceho podrobné pravidlá monitorovania cieľov opätovného využitia/spätného získavania a opätovného využitia/recyklácie, stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlách po dobe životnosti a z požiadaviek praxe za účelom zavedenia systému vyradenia fyzicky neexistujúceho vozidla z evidencie a sfunkčnenia stagnujúceho stavu v prípadoch ak je držiteľ starého vozidla neznámy .

OVZDUŠIE

Oblasť ochrany ovzdušia upravuje **zákon č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia** a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) a zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov.

V oblasti ochrany ovzdušia boli paradoxne uskutočnené zmeny vo vyhláškach k zákonu o ochrane ovzdušia, kým nový zákon o ochrane ovzdušia je ešte v procese schvaľovania.

Najdôležitejšou zmenou je zrušenie vyhlášky MŽP SR č. 706/2002 Z.z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok v znení neskorších predpisov.

Táto vyhláška bola zrušená a nahradená **vyhláškou č. 338/2009 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší**.

V novej vykonávacej vyhláške k zákonu o ovzduší sú nanovo vymedzené pojmy jestvujúceho a nového zdroja znečisťovania ovzdušia, lebo podľa pôvodnej vyhlášky už pojmy nový a jestvujúci zdroj stratili význam.

Pre nové zdroje sú určené nové – prísnejšie emisné limity.

Dopĺňajú sa ďalšie znečisťujúce látky pre nové zdroje a základné pojmy o definícii časti zdroja, odpadových plynov, fugitívnych emisií, celkových emisií.

V §5, §6, §7 sú uvedené hodnotenia dodržania emisných limitov a všeobecných podmienok prevádzkovania technologických zdrojov, zariadení na spaľovanie palív a zariadení na spaľovanie a spoluspaľovanie odpadov

Na zjednodušenie orientácie sú emisné limity v prílohách č. 3 a č. 4 usporiadané v prehľadných tabuľkách.

V **zákone č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia** boli urobené „zlavy“ na poplatkoch pre prevádzkovateľov spaľujúcich hnedé uhlie z domácej produkcie – novela zákonom č. 529/2007 Z.z.

Zákomom č. 515/2008 Z.z. boli novelizované všetky zákony v oblasti OŽP – Slovenské koruny boli prepočítané na eurá.

Národná rada SR prijala **nový zákon o fluórovaných skleníkových plynoch č. 286/2009 Z.z.**, ktorý ustanovuje povinnosti pre fyzické a právnické osoby, ktoré nakladajú s fluórovanými skleníkovými plynmi. K zákonu bola vydaná **vykonávacia vyhláška č. 314/2009 Z.z.**

Zákon sa týka všetkých prevádzkovateľov chladiacich a klimatických zariadení s bežne používanými chladiivami ako napr. R-134a, R-403 (A,B), R-404A, R-407C, R-408A, R-410A, R-413A, R-417A, R-419A, R-507A a množstvom chladiiva väčšom ako 3 kg na jeden chladiaci okruh.

Zákon aj vyhláška začali platiť od 1.9.2009 a prvá ohlasovacia povinnosť podľa tohto zákona bola do 31.9.2009.

Mnohí prevádzkovatelia a aj úrady prijatie tohto zákona nepostrehli, ale pokuty za nedodržanie jeho ustanovení už nie sú prehladnuteľné (do 99600 eur).

VODY

Komplexnou právnou úpravou vôd je **zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách** a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Vodný zákon bol novelizovaný nasledovnými zákonmi:

č. 587/2004 Z.z., č. 230/2005 Z.z., č. 479/2005 Z.z., 532/2005 Z.z., č. 359/2007 Z.z., č. 514/2008 Z.z., č. 515/2008 Z.z., č. 384/2009 Z.z.

Do vodného zákona je v súčasnosti zapracovaných 17 právnych predpisov EÚ.

Poslednou novelizáciou - **zákonom č. 384/2009 Z.z.** bola zapracovaná smernica EPaR č. 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality a čiastočné prebratie smernice EPaR č. 2006/7/ES z 15. februára 2006 o riadení kvality vody určenej na kúpanie.

Zákomom č. 384/2009 Z.z. sú definované ďalšie dôležité pojmy ako napr.:

rieka, jazero, vnútrozemská voda, prioritná látka, využívanie vody, norma kvality podzemných vôd, prahová hodnota, vstup znečisťujúcich látok do podzemných vôd, regulácia emisií, významný a trvalo vzostupný trend, požadová úroveň, základná úroveň, kombinovaný prístup, brakické vody, pobrežné vody.

Vymedzujú sa nové definície už zavedených základných pojmov nebezpečnej látky, kvalitatívnych cieľov, znečisťovania.

Druhá časť vodného zákona „Výskyt a stav povrchových a podzemných vôd „ bola celá prepracovaná – zavedené sú nové klasifikačné schémy pre hodnotenie stavu vôd novými zneniami:

§4 Zisťovanie množstva, režimu a kvality povrchových vôd

§4a Hodnotenie stavu, množstva, režimu a kvality povrchových vôd

§4b Zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd

§4c Hodnotenie stavu podzemných vôd.

Článkom II. zákona č. 384/2009 Z.z. je novelizovaný zákon č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach tzv. geologický zákon, do ktorého sú zapracované niektoré ustanovenia o environmentálnych záťažach, o informačnom systéme environmentálnych záťaží, o Štátnom programe sanácie environmentálnych záťaží.

Po poslednej novelizácii vodného zákona bol novelizovaný aj **zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách** a to zákonom č. 394/2009 Z.z.

Touto novelou sú spresnené a jednoznačne vymedzené povinnosti vlastníka a prevádzkovateľa verejného vodovodu a verejnej kanalizácie. Posilnená je ochrana spotrebiteľa a verejného záujmu.

Sú upravené vzťahy odberateľ – vlastník – prevádzkovateľ verejného vodovodu ako aj vzťahy producent – vlastník – prevádzkovateľ verejnej kanalizácie.

Zavádza sa definícia pojmov vodné a stočné na zosúladienie so zákonom č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Pripravované novely:

1. Návrh zákona o ochrane pred povodňami - je v rokovaní Národnej rady SR.
2. Novela NV SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa stanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd - je na medzirezortnom pripomienkovom konaní.
3. Návrh NV SR o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky - je na medzirezortnom pripomienkovom konaní.
4. V súvislosti s poslednou novelou vodného zákona budú novelizované aj ďalšie vyhlášky MŽP SR a NV SR v oblasti ochrany vôd.

Elena Michalíková, konzultant OŽP

CASIA a IMRO

Každá podnikateľská aktivita už od svojho počiatku pôsobí na svoje okolie, životné prostredie a ľudí. V súčasnosti sú podnikateľské činnosti čoraz viac regulované a riadené legislatívou SR a aj EÚ. Táto legislatíva sa stále vyvíja a mení, a preto sledovanie týchto zmien vyžaduje stále viac času a energie. V minulosti mala väčšina podnikov na jednotlivé činnosti vytvo-

rené celé oddelenia, ktoré boli zamerané na jednotlivé oblasti. Súčasnosť prináša kumuláciu profesií resp. objednávanie si služieb od externých dodávateľov. Vychádzajúc z našich dlhoročných skúseností sme vytvorili dva komplexné produkty, ktorých úlohou je odbremeniť podnik od záťaže prácami priamo nesúvisiacimi s ich výrobným programom. Prvým je produkt **CASIA** – komplexné asistenčné služby pre investičnú činnosť a druhým **IMRO** – integrovaný manažment rizík organizácie.

CASIA ako vyplýva z názvu sa zaoberá všetkými činnosťami ešte pred začiatkom vzniku podnikateľskej činnosti. Celá táto činnosť sa začína:

Výber územia

- výber a posúdenie lokality na realizáciu investičného zámeru,
- zabezpečenie prieskumov a diagnostiky v oblasti geológie, topografie a statiky.

EIA - Posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie

- vypracovanie zámeru / správy o hodnotení navrhovanej činnosti,
- konzultácie a prerokovanie zámeru /správy s účastníkmi konania,
- zabezpečenie vypracovania podkladových štúdií (akustická, emisná, dopravná a iné),
- komunikácia s dotknutými orgánmi štátnej správy.

Územné a stavebné konanie

- komunikácia s dotknutými orgánmi a zabezpečenie ich vyjadrenia k predmetnej stavbe,
- v prípade potreby vypracovanie žiadosti IPKZ,
- vypracovanie potrebnej prevádzkovej dokumentácie,
- spracovanie odborného posudku: emisno-technologické posúdenie.

Skúšobná prevádzka

- komunikácia s dotknutými orgánmi a zabezpečenie ich vyjadrenia k predmetnej stavbe,
- zabezpečenie merania emisií a merania hluku odborne spôsobilou osobou počas skúšobnej prevádzky,

- vypracovanie potrebnej prevádzkovej dokumentácie.

Uvedenie do trvalej prevádzky

- komunikácia s dotknutými orgánmi a zabezpečenie ich vyjadrenia k predmetnej stavbe,
- vypracovanie vyhodnotenia skúšobnej prevádzky,
- vypracovanie potrebnej prevádzkovej dokumentácie,
- vypracovanie dokumentácie z oblasti BOZP, OPP a OŽP,
- kolaudácia.

IMRO je produkt ktorý začína svoju činnosť po ukončení investičnej činnosti t.j. od uvedenia do trvalej prevádzky. Jeho úlohou je komplexne pokryť povinnosti, ktoré musí organizácia splniť pri vykonávaní svojich podnikateľských aktivít. Sú to oblasti ochrany zdravia a života pri práci – BOZP, zamedzeniu stratám na majetku a zdraví spôsobených požiarom OPP a ochrany životného prostredia OŽP. Vo všetkých týchto oblastiach sa neustále mení legislatíva a celú činnosť organizácie je potrebné kontinuálne prispôbovať týmto zmenám.

Náš produkt zabezpečí efektívny a účinný manažment HSE (Health – Safety – Environment) rizík organizácie. Poskytujeme odborné poradenstvo, výkon prác, vypracovanie dokumentácie a vypracovanie registrov relevantnej legislatívy a školenia v uvedených oblastiach.

Marián Michalík, obchodný zástupca

Energetický audit

EÚ prijala ambiciózný plán na zníženie spotreby energie o 20% do roku 2020. Tento plán je súčasťou snahy o zníženie závislosti na dovážanej ropе a zemnom plyne a znížení výdavkov na energiu o asi 100 miliárd eur ročne. Plán môže tiež predísť vypusteniu 780 miliónov ton CO₂ do atmosféry – čo je dvakrát viac, ako cieľ, ku ktorému sa EÚ zaviazala v Kjótskom protokole.

Jedným z opatrení je aj „Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/32/ES z 5. apríla 2006 o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách, a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/76/EHS (Ú. v. EÚ L 114, 27. 4. 2006)“, ktorá bola implementovaná do našej legislatívy ako zákon NR SR č. 476/2008 Z.z. o efektívnosti pri používaní energie (zákon o energetickej efektívnosti) a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 17/2007 Z.z.

Jednou z dôležitých povinností ustanovených v § 8 zákona o energetickej efektívnosti je pre spotrebiteľov energie v priemysle a v poľnohospodárstve vyhodnotiť energetickú náročnosť výroby energetickým auditom prvýkrát v lehote podľa prílohy č. 1 alebo do piatich rokov od uvedenia zariadenia do trvalej prevádzky.

Lehoty prvého hodnotenia energetickej náročnosti v priemysle a pôdohospodárstve:

Spotrebiteľ energie	Celková ročná spotreba energie (priemer za tri roky) [MWh]	Lehota hodnotenia
priemysel	od 5 500 do 20 000	do 31.12. 2011
	nad 20 000	do 31.12. 2013
pôdohospodárstvo	od 2 500 do 10 000	do 31.12. 2011
	nad 10 000	do 31.12. 2013

Energetický audit v zmysle zákona o energetickej efektívnosti je potrebné aktualizovať raz za päť rokov. Pre správne vykonávanie určenia energetickej náročnosti pomocou energetického auditu zákon o energetickej efektívnosti určil energetických auditorov. Sú to fyzické osoby zapísané v zozname vedenom Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. SCPC je v súčasnosti schopné zabezpečiť výkon energetického auditu skúseným členom nášho pracovného tímu.

Marián Michalík, obchodný zástupca

Termovízia

Diagnostika povrchovej teploty predmetov, objektov a zariadení

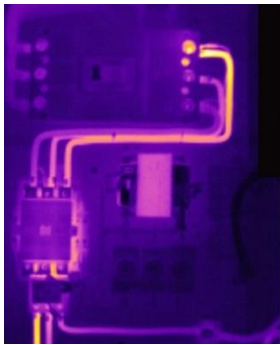
Termovízne meranie ponúka jeden z najefektívnejších spôsobov ako určiť tepelné úniky a tepelné rozdiely na sledovanom povrchu. Podstatou je znázornenie rozloženia povrchovej teploty pomocou merania intenzity infračerveného žiarenia z povrchu. Výsledkom merania je termovízny snímok, na ktorom sa dajú presne lokalizovať problémové miesta s narušeným teplotným poľom.

Termovízne meranie má v súčasnosti veľký význam, nakoľko pomáha zisťovať nielen poruchy tepelnej izolácie, ale aj nedostatky vodoinštalácii, elektrických rozvodov a inštalácii, potrubných rozvodov, skryté poruchy pri zatekaní, a pod. Použitelnosť a aplikácia termovízneho merania je teda široká - od malých rodinných domov cez väčšie stavebné konštrukcie až po zložité technológie v priemysle a energetike. Výsledkom je identifikácia kritických a problémových miest, možnosť ich skorého odstránenia a následná optimalizácia a úspora finančných nákladov na prevádzku alebo prípadnú haváriu.

Priemysel - diagnostika rôznych porúch v mechanicky namáhaných a prehrievaných častiach zariadení (spojky, prevodovky, ložiská, dopravníky, spaľovacie motory), možnosť odhalenia prípadného poškodenia pecí a komínov, zistenie narušenia v elektroinštaláciách (rozvodné skrine, izolátory, elektromotory, spoje).

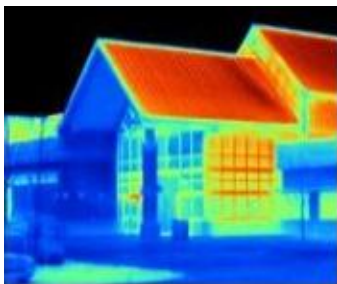
Energetika - identifikácia poškodenia izolácii rozvodov energií od parovodov až po chladiace okruhy.

Straty médií spôsobené poškodením rozvodov sú pomocou termovízneho merania ľahko odhaliteľné. Identifikácia prehriatia a opotrebovania jednotlivých prúdových spojov

a prvkov elektrických zariadení.

Stavebníctvo - zistenie chýb v konštrukciách, vyhľadávanie tepelných mostov, vlhkosti zadržanej v stenách, poruchy izolácie, prenikanie vzduchu, zisťovanie kvality dodatočného zateplenia budov, vyhľadávanie chýb v podlahových kúreniach.

SCPC, s.r.o. Vám ponúka termovízne merania s použitím vysokokvalitnej a profesionálnej termovíznej kamery s

rozsahom merania povrchovej teploty od -20 do 600°C. Naším cieľom je poskytnúť zákazníkovi okrem merania aj odborné poradenstvo - energetický audit so zameraním na úsporu energií a odhaľovanie porúch, čo v konečnom dôsledku vedie k finančným úsporám.

V prípade záujmu o termovízne meranie nás prosím kontaktujte.

Tomáš Laurinc, energetický audítor

Zvyšovanie povedomia v BOZP

Prevenia pracovnej úrazovosti v spoločnosti by mala patriť medzi najvyššie priority vedenia v rámci zaistovania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP). BOZP sa totižto práve teraz v čase hospodárskej krízy dostáva na akúsi vedľajšiu koľaj, čo sa však môže

odrkadliť práve na zvýšenej úrazovosti. Veľa ľudí si aj myslí, že je to tak správne, veď prioritou je vždy splniť výrobný plán, uspokojiť zákazníka. BOZP môže počkať. Toto všetko funguje dovtedy, pokiaľ sa niečo nestane. A to niečo je väčšinou pracovný úraz, ktorý pritiahne so sebou kontrolné orgány štátnej správy. Potom už je neskoro.

Ani jeden z nás nechodí do práce z cieľom ublížiť si, privodiť si ujmu na zdraví. Niektorí sa však podľa toho správajú a s prístupom v podobe „robím tu už 20 rokov a bezpečnostné okuliare som nikdy nepotreboval, načo

ich mám nosiť teraz“ sa dopúšťajú porušenia elementárnych predpisov BOZP. Je to pravda, aj ďalších 20 rokov sa im nič nemusí stať, ale úraz sa im môže prihodiť aj zajtra. Každý jeden z nás je zodpovedný za svoje bezpečné správanie sa na pracovisku,

pretože svojim správaním ovplyvňuje nielen svoju činnosť, ale aj ostatných kolegov na pracovisku. Bezpečnosť a ochrana zdravia je záležitosťou každého – od radového zamestnanca až po najvyšší manažment v spoločnosti. Bez vzájomnej spolupráce medzi zamestnancami a zamestnávateľom (manažmentom) sa veľmi ťažko presadzujú princípy bezpečnosti na pracovisku. Je potrebné si uvedomiť, že vedúci zamestnanec na každej úrovni riadenia je zodpovedný za BOZP na svojom pracovisku, nie technik BOZP! Pretože zanedbaním povinností v oblasti BOZP sa vedúci zamestnanci vystavujú následkom nielen pracovno-právnej zodpovednosti, ale aj občiansko-právnej a trestno-právnej zodpovednosti.

Všetky opatrenia na zvyšovanie BOZP, či už personálne, organizačné alebo technické, majú jeden cieľ a to znížiť úrazovosť. Pretože život a zdravie máme len jedno a všetci sa chceme vrátiť zdraví domov!

František Kvinta, technik BOZP

Euro fondy

Druhé programové obdobie na čerpanie eurofondov sa začalo v roku 2007 a pomaly sa približuje rok 2013, ktorým sa bude končiť. Európska únia schválila na prebiehajúce 7 ročné obdobie Slovensku 11 operačných programov (OP) s rozpočtom 11,36 miliardy EUR. Ide o zdroje z fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR. V súčasnosti centrálny koordinačný orgán (Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR) eviduje 2615 schválených projektov v hodnote 4,33 miliardy EUR, čo predstavuje približne 38% prostriedkov určených do roku 2013. Do konca programového obdobia zostáva ešte veľká časť prostriedkov, ktoré by mali byť použité na celkovú konvergenciu Slovenska k EU-15, to znamená, na približovanie ekonomickej úrovne k úrovni vyspelým európskym ekonomikám.

Aj to je jeden z dôvodov, prečo sa naša spoločnosť SCPC rozhodla ponúknuť nový produkt „**Externý manažment v rámci čerpania Eurofondov**“.

Počas našej viacročnej činnosti a účasti na rôznych projektoch zameraných na čistejšiu produkciu, energetickú efektívnosť, inovačné technológie a iné, sme načerpali množstvo skúseností s podávaním žiadostí o nenávratné finančné prostriedky pre

European Union

European Regional
Development Fund
Investing in your future

projekty, ale aj so samotnou implementáciou a monitorovaním projektov. Ako bolo spomenuté ide o nový produkt, ktorý ponúkame naším stálym, bývalým ale aj potenciálnym zákazníkom. Naším snažením je ponúknuť čo najaktuálnejšie informácie.

V poslednom štvrtroku 2009 sme začali rozposielať informačný dokument s názvom „Upozornenie na výzvu....“. Dokument bude rozposielaný aj naďalej, následne po vyhlásení novej výzvy na čerpania nenávratných finančných prostriedkov (NFP).

Naše zameranie je najmä na výzvy Operačného programu životné prostredie (OPŽP) ktorý má na starosti ministerstvo životného prostredia, ale aj na výzvy z dielne ministerstva hospodárstva, sústredené na rozvoj konkurencieschopnosti a hospodársky rast, ktoré podporujú projekty na inovačné technológie, energetickú efektívnosť a technológie využívajúce obnoviteľné zdroje.

Zameranie na spomínané výzvy je najmä z dôvodu, aby sme dokázali zabezpečiť čo najkvalitnejší servis okolo propagovaných výziev aj na základe našich skúseností v uvedených oblastiach.

Začiatkom roku 2010 plánujeme pripraviť a rozposlať informačný leták s ročným harmonogramom plánovaných výziev. Prípadní záujemci tak budú v predstihu informovaní a budú mať čas pripraviť sa na možné projekty.

Naša spoločnosť ponúka spoluprácu pri vypracovávaní a podávaní žiadostí o NFP tak, aby spĺňala hodnotiace kritéria výberovej komisie. Naším snažením je, aby bola každá žiadosť profesionálne a dôkladne vypracovaná, a najmä aby bola úspešná. Proces vypracovania žiadosti o NFP je väčšinou časovo a kvalitatívne náročný. Výberová komisia sa pri hodnotení zameriava na najmenšie nezrovnalosti, ktoré môžu vo veľkej miere ovplyvniť aj na pohľad kvalitný a prospešný projekt. Samozrejme žiadosť o NFP sa dá riešiť aj vo vlastnej réžii spoločnosti, ale ako bolo uvedené, je tu veľká časová náročnosť a v niektorých prípadoch pomerne vysoké riziko neúspechu.

V rámci externého manažmentu vieme zabezpečiť nasledujúce činnosti na vybavenie žiadostí o NFP:

- spracovanie žiadosti o NFP v ITMS systéme, na základe poskytnutých informácií o projekte;

pokračovanie str. 10

- spracovanie povinných príloh na základe poskytnutých informácií, poradenstvo a súčinnosť pri zabezpečení dokladov a potvrdení dotknutých inštitúcií, zabezpečenie energetického auditu;

Najdôležitejšie prílohy sú opis projektu (SWOT analýza, ekonomicko - technická analýza, udržateľnosť, marketing a prieskum trhu), podrobný rozpočet, finančná analýza, energetický audit (pokiaľ nebol vykonaný, vieme vykonať mimo ponuky na externý manažment) a iné (spolu 24 príloh).

- komunikácia s implementačným orgánom v rámci výzvy;
- sledovanie a zapracovávanie zmien v rámci výzvy počas obdobia do uzavretia predkladania žiadostí o NFP,
- záverečná kontrola časového súladu a obsahu žiadosti a jednotlivých príloh;

- kompletizácia žiadosti a jednotlivých príloh;
- tlač, viazanie a kopírovanie v požadovaných množstvách.

Po schválení žiadosti vieme zabezpečiť odbornú asistenciu, resp. manažovanie projektu v súlade so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, pomoc pri zúčtovaní finančných prostriedkov, spracovanie žiadostí o platbu, prípravu monitorovacích správ a iných súvisiacich činností.

Riešenie projektov cez eurofondy, aj napriek administratívnej náročnosti, zložitosti a možného rizika neúspechu, dokáže ušetriť veľkú časť projektových nákladov. Výsledkom úspešnej žiadosti o NFP je efektívne šetrenie prostriedkov a z neho vyplývajúce zvýšenie konkurencieschopnosti podniku.

Adam Čevela, konzultant v oblasti OŽP

NECH SÚ PRE VÁS VIANOČNÉ SVIATKY PRÍJEMNÝM ZASTAVENÍM, ABY STE NAČERPALI VEĽA RADOSTI DO ŽIVOTA A SILU PREKONAŤ VŠETKY PREKÁŽKY, KTORÉ VÁM NASTÁVAJÚCI ROK PRINESIE DO CESTY. KRÁSNE VIANOČNÉ SVIATKY A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK VŠETkým ČITATEĽOM, SPOLUPRACOVNÍKOM A PARTNEROM PRAJE KOLEKTÍV SCPC A PROVENTUS

